

Stadsbyggnadskontoret
Torbjörn Johansson

2004-02-10

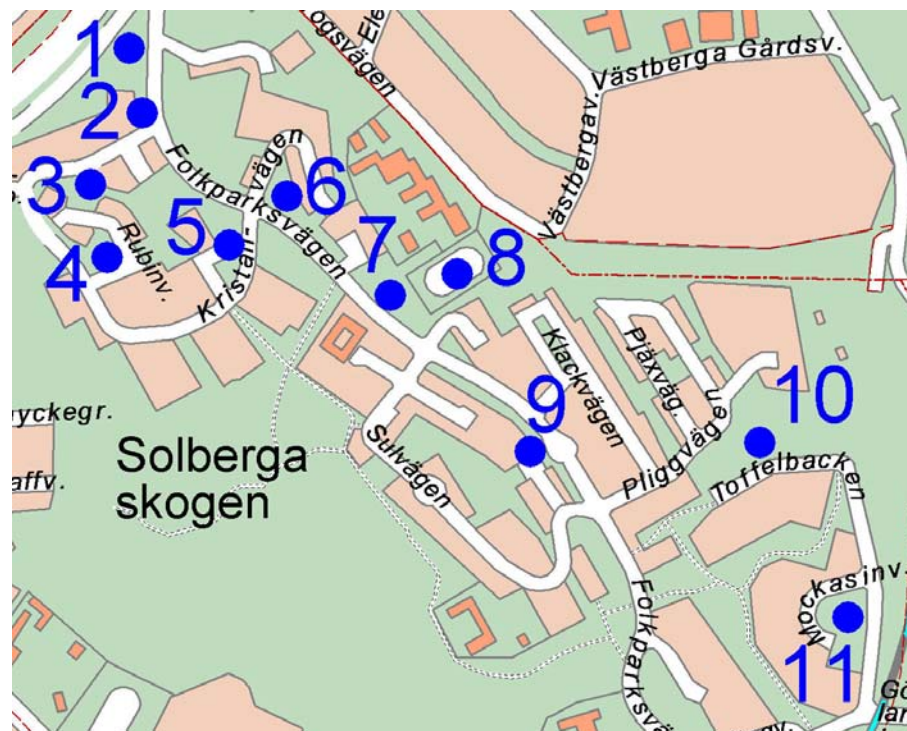
Gatu- och fastighetskontoret
Per-Bruno Wisth
Helena Djurstedt
Tfn 08-508 260 00

Idékatalog för Solberga

En inventering av Solberga har utförts av stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret i samarbete med Älvsjö stadsdelsförvaltning. Syftet har varit att finna lämplig mark för bebyggelse. Det område som behandlas i denna idékatalog är den del av stadsdelen som ligger norr om Solbergaskogen.

Sammanlagt redovisas 11 områden som kontoren anser lämpliga för ny bebyggelse. Av dessa inrymmer 10 st bostäder med sammanlagt ca 700 lägenheter.

Bjerking AB har illustrerat en tänkbar bebyggelse på 10 platser. Som grund för förslaget har legat en landskapsanalys även den utförd av Bjerking AB. I kvarteret Skohornet är illustrationen gjord av AIX Arkitekter. Godkänner stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden det tjänsteutlåtande (start PM) som presenteras i följande idékatalog och visar byggherrar intresse och får markanvisningar så påbörjas programsamråd för hela idékatalogen. Senare kan detaljplanearbete påbörjas för de enskilda projekten med sedvanligt remiss- och samrådsförfarande.

1. Område vid Akvamarinen (Cirkusplatsen)
2. Akvamarinen 1
3. Område vid Beryllen
4. Kraftledningsstråk vid Rubinvägen
5. Kraftledningsstråk vid Kristallvägen
6. Tigerögat
7. Kraftledningsgata vid Folkparksvägen
8. Solbergaskolan (bollplan)
9. Klacktorget
10. Sylklacken 1
11. Skohornet 2

Som en komplettering till den sträckningsstudie för Spårväg Syd (Älvsjö-Skärholmen-Flemingsberg) som Scandiakonsult gjorde på uppdrag av bl a staden har Scandiakonsult studerat en fortsatt dragning av snabbspårvägen från Älvsjö till Liljeholmen/Gullmarsplan via Solberga och Västberga. Syftet har varit att den föreslagna bebyggelsen inte ska försvåra en framtida dragning av snabbspårväg.

Kontoren föreslår att den samlade redovisningen av projekten blir föremål för programsamråd i stadsdelen under våren 2004. I samband med framtagandet av idékatalogen har diskuterats en förtätning med ett punkt-hus norr om Snabelskon 7. Kontoren anser att även detta bör prövas under förutsättning att parkeringen kan lösas på ett sätt som överrens-stämmer med samspelet mellan grönstruktur och bebyggelse som redovisas i avsnittet Landskap och bebyggelse.

Kontaktperson och medverkande från Älvsjö stadsdelsförvaltningen vid utarbetande av idéprogrammet har varit Karin Söderling. Ett offentligt möte har ägt rum i Solberga kring föreliggande arbete. På mötet presenterade även ett antal studenter från Stockholms universitet studier kring Solberga. Möten har även hållits med byggherrar.

SOLBERGAVISIONEN

En levande stadsbygd blir aldrig färdig. Solberga byggdes ut på 1950-talet. Det mesta är sig likt. En vision av Solberga har utarbetats för att visa på hur stadsdelen kan utvecklas utifrån sina givna förutsättningar. Bärande delar av framtidsbilden är nya bostäder och utrymme för snabbspårväg. Målet är bl a att åstadkomma bostäder av varierande storlek och upplåtelseform, lägenheter tillgängliga för personer med nedsatt rörelseförmåga samt ge ett bättre underlag för befintlig offentlig och kommersiell service.

Solberga har idag ett sviktande befolkningsunderlag och svårigheter att upprätthålla service avseende handel. Skolorna har en överkapacitet av lokaler.

Gatu- och fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har beslutat att utreda förutsättningarna för en tunnelförläggning av den kraftledning som går från Skanstull till Solberga. Kraftledningen skär genom stadsdelen och en tunnelförläggning skulle friställa mark lämplig för ny bebyggelse.

Boende och bostäder

I området bor ca 6 400 personer, varav ca 1 500 barn (0-15 år). Området inrymmer ca 3 200 lägenheter varav 2 950 i flerbostadshus och 250 i privata småhus. Flerbostadshusen rymmer 2 500 hyreslägenheter där Stockholms hem och Svenska Bostäder är ägare samt ca 200 bostadsrätter. Mindre hyreslägenheter med 1-3 rum och kök svarar för 85% av lägenhetsbeståndet i flerbostadshusen.

Arbetsplatser och service

Bostäder dominerar i Solberga liksom i flertalet av efterkrigstidens förorter. Servicen är koncentrerad till Kristalltorget och Klacktorget. Serviceutbudet är begränsat och kundunderlaget lågt för de verksamheter som bedrivs idag. Det stora närcentrat är Älvsjö centrum med stadsdelsförvaltning, bibliotek, vårdcentral, affärer mm

I anslutning till Kontrollvägen möjliggörs lokalisering av arbetsplatser/hotell i ett utmärkt ”skyltläge” mot E4/E20.

Landskap och bebyggelse

Solberga planerades under 1940- och 50-talet. Skalan är genomgående måttlig med trevånings lamellhus kompletterade med högre punkthus där terrängen är kuperad. I östra delen har stadsdelen kompletterats med trevånings punkthus under 1970-talet. Fasaderna har en orangegul kulör vilket gett området dess namn, ”Apelsinlunden”.

Solberga har ett enhetligt och tydligt arkitektorniskt uttryck. Detta medför en svårighet vid förändringar oavsett vilket uttryck som är det dominerande. Naturmarken, husens arkitektur och placering är enhetligt löst inom hela området. Den kuperade terrängen är bebyggd med sparad na-

turmark in på knuten. Enstaka grupper av träd och gatuplanteringar, ofta placerade i gatukorsningar, är identitetsbärare på flera platser i stadsdelen. Undantaget från den enhetliga planeringsprincipen är den kraftledningsgata som skär genom stadsdelen.

De landmärken som finns är framförallt punkthuset vid Klacktorget och värmeverkets skorsten.

Folkparksvägen är till stora delar karaktär av väg i skog. Vid nyproduktion i anslutning till vägen bör därför en zon naturmark sparas mellan hus och gata. Det är viktigt att inte parkeringsplatser ersätter naturmarken mot gatan för att behålla stadsdelens karaktär.

Solbergaskogen är ett större närrekreationsområde med mycket höga värden för både vuxna och barn. Skogen fungerar med sin närhet även som rekreationsområde för närliggande stadsdelar. Skogen används även i undervisningen i intilliggande skolor.

I Solbergaskogen i anslutning till fd Solberga sjukhus finns ett flertal fornlämningar.

En landskapsanalys har gjorts för hela stadsdelen. Stadsdelens historia finns beskriven i ”Solberga, en jubileumsbok, som skrevs i samband med att stadsdelen fyllde 50 år.

Kollektivtrafik

De allmänna kommunikationerna upplevs som dåliga av de boende idag. Buss med 20 min trafik går från Telefonplan mot Älvsjö på Folkparksvägen. Från ”Apelsinlunden” är gångavståndet till Älvsjö pendeltågsstation ca 500 m.

Efter den stora framgången med Tvärbanan i Söderort och som en uppföljning av förstudien för en ny snabbspårväg Älvsjö C-Skärholmen-Kungens kurva - Flemingsberg har inom projektet studerats en förlängning från Älvsjö till Liljeholmen/Gullmarsplan genom Solberga och

Västberga. Detta som ett alternativ till den tidigare redovisade sträckningen genom Östberga och Årstafältet. Förslaget till linjesträckning följer stambanan norrut för att genom en tunnel under ”Apelsinlunden för att sedan gå vidare parallellt med Folkparksvägen fram till Sulvägen och därefter går linjen vidare ner till Västberga. Genom Västberga har ett flertal alternativa dragningar studerats. Linjesträckningen går även att kombinera med en avgrening av snabbspårvägen mot Skarpnäck vilket dock inte vidare studerats inom ramen för detta arbete. Utredningen visar att det är praktiskt möjligt med en spårdragning genom Solberga och samtidigt ge Västberga en större utvecklingspotential. Enligt regionplanekontorets trafikanalys bedöms sträckningen ge en trafikantström på 1 000 – 1 800 resande maxtimmen.

Enkätundersökning

Studenter på Samhällsplanerarlinjen och Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet har tillsammans med stadsdelsförvaltningen i Älvsjö genomfört en enkätundersökning i Solberga om vad de boende tycker om sin stadsdel. Enkäten har varit en del av arbetet med förtätning av stadsdelen.

Resultatet visar att flertalet trivs i sin stadsdel och vill bo kvar. Kollektivtrafiken anses dålig och ett flertal är positiva till att bygga nya bostäder i stadsdelen. Bostäderna får dock inte inkräkta på Solbergaskogen

Miljöfrågor

Bebyggelsen stadsdelens utkanter är bullerstörda från stambanan respektive E4/E20. Några bullerberäkningar har inte gjorts i detta skede. Föreslagna bebyggelse är utformad för att klara bullerstörningar med rätt utformning av lägenheterna.

I Solberga finns idag ett stort underskott av bilplatser och nästan all parkering sker på gatumark. Det är därför viktigt att tillkommande bebyggelse tar hand om sin parkering på kvartersmark.

Kraftledningen som går genom stadsdelen och i vissa delar väldigt nära befintliga bostäder, planeras att tunnelförläggas.

Värdering av de gröna ytorna har gjorts i den redovisade landskapsanalysen. Föreslagna lägen för de nya bostäderna följer riktlinjerna från landskapsanalysen.